

Islam, wetenschap en evolutietheorie

De ‘verlichte’ toplaag van het seculiere en moderne tijdperk in het Westen vereert de wetenschap en de technologische vooruitgang. Volgens hen zijn religies de oorzaak van stagnatie en duisternis. Dat stellen zij op basis van hun eigen ervaring. Een typerend voorbeeld is de Britse evolutiebioloog Richard Dawkins die zijn haat heeft gekost tegen God in zijn boek *The God Delusion*. Deze houding is een extreem voorbeeld voor het trauma dat Europeanen hebben overgehouden van de kerkelijke absurditeiten.

De donkere middeleeuwen in het Westen waren inderdaad erg donker. Deze periode wordt gekenmerkt met schisma’s en de onderdrukking door de kerk. Hetzelfde is echter niet te zeggen over de islamitische wereld. De komst van de geliefde profeet Mohammed en de openbaring van de Koran gaven een nieuwe wending aan de koers van de mensheid. Heel snel erna was de islam al verspreid over de wereld en de moslims waren heersers geworden. Het navolgen van de Koranische instructies veroorzaakte niet alleen een hoog spirituele beleving tegenover de schepper, maar creëerde ook nieuwe mogelijkheden voor relaties met de micro- en macrokosmos. Het ontstaan en/of de bloei van diverse wetenschappen, zoals rechtsgeleerdheid, literatuur en poëzie, wijsbegeerte, geneeskunde, wiskunde en astronomie werden grotendeels geleid door de moslimwetenschappers. Deze moslimwetenschappers waren geïnspireerd door de Koran en Hadith.

Het is algemeen bekend dat de Koran langer dan veertien eeuwen terug had gealludeerd op heel veel feiten op het gebied van geneeskunde, biologie, astronomie, geografie, historie, etc. De moslims hebben deze fundamentele feiten van de Koran gebruikt om de wetenschap te ontwikkelen met als doel om spiritueel dichterbij de schepper te komen, zijn grootsheid beter te begrijpen en de mensheid te dienen. De eerste universiteit in de wereld was opgericht door de moslims. Als een Europeaan wetenschap wilde bedrijven, dan diende hij de Arabische taal machtig te zijn, want dat was de lingua franca van de wetenschap. Bovendien hebben Europeanen verscheidene wetenschappen, zoals geneeskunde en scheikunde van de moslimwetenschappers geleerd en van hun boeken bestudeerd. De mensheid heeft veel te danken aan de moslim wetenschappers, omdat men nog steeds rekent met de cijfers van de moslimwetenschappers. De islamgeleerde Mohammed ibn Musa al-Khwarizmi

implementeerde het cijfer nul in het huidige getallensysteem. Het woord cijfer is ook een verbastering van het Arabische woord *ṣifr* dat nul betekent. De Romeinse cijfers zijn niet praktisch om complexe en uitgebreide berekeningen mee te doen. Europa heeft het huidige getallensysteem geleerd van de moslimwetenschappers. Daarnaast is al-Khwarizmi ook de uitvinder van algebra.

De basis van heel veel systemen in de huidige technologie kan teruggevoerd worden op de uitvindingen en onderzoeken van klassieke moslimwetenschappers. Klokken, vliegtuigen, machines, robots, waterleidingsysteem, reinigingsapparaten, en nog veel meer systemen zijn oorspronkelijk te vinden in de uitvindingen en ontwerpen van moslimgeleerden van millennium terug. Het boek *1001 Inventions: The Enduring Legacy Of Muslim Civilization* dat uitgegeven is door National Geographic is een aanrader om de honderden voorbeelden hiervan uitgebreid terug te lezen. De uitvindingen en onderzoeken van Jabir ibn Hayyan in scheikunde, van Ibn al-Haitham in optica, van al-Jazari in robotica, van Ibn Firnas in aviatiek, van Ibn Sina (Avicenna) in geneeskunde waren zeer cruciaal voor de huidige technologische progressie en wetenschappelijke vooruitgang. De moderne technologie en wetenschap is geboren uit de islamitische beschaving.

Professor Fuat Sezgin, een wereldberoemde autoriteit op het gebied van *History of Science* en vloeiend in 27 talen, had een meesterwerk samengesteld over de uitvindingen en bijdragen van de moslimgeleerden aan de wetenschap. Dit werk bestaat uit 17 volumes en was geschreven in het Duits. Professor Sezgin overleed toen hij bezig was met volume 18. Professor Sezgin zei altijd: “Westerse beschaving is het kind van de islamitische beschaving.” Hiermee wilde hij duidelijk maken dat het Westen veel dingen te danken heeft aan de moslimgeleerden. Hij zei ook: “De 27-jarige Abu Rayhan al-Biruni ging een schriftelijke discussie aan met de 18-jarige Ibn Sina. Waar ging deze discussie over? Het ging over de mensurabiliteit van lichtsnelheid.” Professor Sezgin had vele verborgen feiten boven water gehaald. Een voorbeeld daarvan was de eerste wetenschapper die beweerde dat de aarde draait. Dat waren twee tiende-eeuwse moslimwetenschappers genaamd Ahmad ibn Muhammad al-Sijzi en Ja’far ibn Muhammad ibn Jarir, terwijl dit valselijk wordt

toegeschreven aan de zestiende-eeuwse Galileo Galilei. Professor Sezgin heeft een groot deel van zijn onderzoeken gewijd aan de historie van de geografische ontwikkelingen. Hij heeft aangetoond dat prominente Europese ontdekkingsreizigers, zoals Vasco da Gama, de Arabische landkaarten van de moslims hadden gebruikt om bijvoorbeeld de Indische Oceaan te bereiken. Een ander voorbeeld is dat belangrijke rekenmethodes in astronomische onderzoeken waren ontwikkeld door moslimgeleerden, zoals de negende-eeuwse moslim wetenschapper Yahya ibn Abi Mansur. Hij gebruikte voor het eerst de methode van *approximation* om de tijden van zonsverduistering te berekenen. Zijn tijdgenoot Sind ibn 'Ali berekende op een kust hoger dan zeeniveau de zonsondergang en op basis hiervan berekende hij trigonometrisch de straal van de aarde. Zodoende valt er veel te schrijven over de wetenschappelijke uitvindingen van moslimgeleerden.

Iemand die dus de islam beschuldigt met stagnatie of onwetendheid is zelf onwetend over de historische feiten. Kennis over de schepping, hieronder vallen alle wetenschappelijke disciplines, is onlosmakelijk verbonden met de Koran en Hadith. Allah heeft in zijn boek en via zijn profeet verwezen naar alle fundamentele kennis die cruciaal is voor de gelukzaligheid van de mens, zowel in het wereldse leven als in het hiernamaals. Toch zijn er bepaalde mensen die de wetenschap als een tegenpool van religie beschouwen, terwijl alle kennis oorspronkelijk van Allah komt. Hij heeft ons alles geleerd via zijn profeten en openbaringen. De wetenschap, die er is om de mens van dienst te zijn, bestaat uiteraard niet alleen uit feiten afkomstig van de goddelijke openbaringen of geslaagde experimenten. Mensen hebben deze elementaire kennis verder ontwikkeld.

Tegenwoordig wordt de wetenschap beschouwd als een onfeilbaar instrument dat in staat is om antwoord te geven op elke vraag en om de ultieme gelukzaligheid te brengen in de wereld. Terwijl de wetenschap een ruimte is waar gebrekkige en beperkte verstanden en zintuigen onderzoek doen en kennis bedrijven. Alle mensen zijn namelijk gebrekkig, aangezien er geen perfecte mens bestaat. Daarom is het überhaupt niet mogelijk dat er geen vergissingen of fouten worden gemaakt in de wetenschap. Heel vaak zie je daarom ook dat er vele meningsverschillen kunnen zijn over een bepaald onderwerp in de wetenschap. Bovendien is

de wetenschap veranderlijk. Het kan zijn dat een bepaalde wetenschapper tevoorschijn komt en stelt dat een bepaald object cilindrisch is en altijd al zo was geweest. Na een eeuw kan er een andere wetenschapper komen die weer bewijst dat het object ooit vierhoekig was en later cilindrisch was geworden. Inderdaad, je kan met de wetenschap achter nieuwe horizons kijken en achter elke nieuwe horizon tref je weer oneindige kennis, maar het blijkt uiteindelijk dat kennis het mysterie in de kosmos niet oplost, maar eerder verdiept: kennis maakt de verwondering alleen maar groter, aldus professor astrofysica Peter Barthele in zijn boek *Professor, bestaat God?* Daarom stelt professor Barthele in hetzelfde boek dat wetenschap leert hoe het heelal werkt; religie zoekt naar de betekenis ervan en leert hoe de mens daarin moet werken en ermee moet omgaan - 't is zingeving. Barthele verhaalt ook van de Russische schrijver Leo Tolstoj dat hij zei dat wetenschap nog nooit het antwoord op een levensvraag heeft gegeven. De Engelse astronoom Robert Hanbury Brown schreef eens dat we dankzij de wetenschap steeds meer leren over het decor van het toneelstuk, maar niet over het stuk zelf. Barthele quote dit van Brown als volgt: *“Science has told us a good deal about the setting of the play, but not about the plot.”*

Britse professor en mathematicus John Lennox legt het bovengenoemde verband uit aan de hand van een mooi voorbeeld. Stel je voor dat er een cake is gebakken. Deze cake wordt gepresenteerd aan een groep topwetenschappers om dit te analyseren. De biochemicus zal ons informeren over de structuur van de eiwitten en vetten. De chemicus zal spreken over de elementen, de natuurkundige zal de cake analyseren wat betreft de fundamentele deeltjes. De wiskundige zal ons elegante vergelijkingen geven om de houding van deze deeltjes te beschrijven. Al deze onderzoeken en bevindingen over de cake hebben betrekking op *hoe* en van *wat* de cake is gemaakt, maar de vraag *waarom* deze cake is gemaakt, kunnen deze wetenschappers aan de hand van hun onderzoeken en bevindingen niet beantwoorden. Hetzelfde geldt ook voor de schepping. De wetenschap kan redelijk veel zeggen over *hoe* de schepping in elkaar zit, maar het zegt weinig tot niets over *waarom* de schepping bestaat. Kortom, de wetenschap heeft zijn beperkingen en grenzen, want het is niet eens in staat om kinderlijke en basale vragen te beantwoorden. Nobelprijswinnaar en prominente bioloog Peter Medawar heeft kort en krachtig verwezen

naar dit feit in zijn werk *Advice to a Young Scientist*: “I have in mind such questions as: “How did everything begin?” “What are we all here for?” “What is the point of living?”

Bovendien hebben wetenschappers in het verleden, ook in het Westen, nooit een incoherentie gezien tussen de wetenschap en religie. Het is juist altijd samen hand in hand gegaan, zoals professor Lennox heeft geschreven in zijn boek *Can Science explain everything*. Sterker nog, toen Isaac Newton de wet van zwaartekracht had ontdekt, zei hij niet dat er geen behoefte meer was aan God. Hij geloofde zelf in God. Zijn doel was juist om met zijn berekeningen en uitvindingen mensen te overtuigen over het bestaan van God. Wetenschap kan niet concurreren met God, maar kan alleen dienen als een ander perspectief en inzicht op de schepping. Dit zorgt er juist voor dat mensen meer bewondering krijgen voor God. Toen Albert Einstein, ook iemand die in een god gelooft, werd gevraagd of wetenschappers ook bidden, zei hij dat elke persoon die serieus is betrokken bij de wetenschap ervan overtuigd raakt dat er een superieure entiteit bestaat die zich manifesteert in de natuurwetten van het universum.

Tegenwoordig zijn er ook wetenschappers die een atheïst of deïst zijn. Zij vallen bepaalde religieuze concepten aan, zoals het bestaan van de schepper of de wonderen. Deze wetenschappers geven hun persoonlijke mening over het onderwerp, maar omdat ze wetenschappers worden genoemd, denken mensen dat alles wat zij beweren een wetenschappelijk feit is. Bovendien is het ook zo dat een bepaalde persoon wetenschapper is op het gebied van geneeskunde of biologie, terwijl dezelfde persoon een onwetende leek kan zijn op een ander gebied, zoals wiskunde of astronomie. Door deze beperktheid in kennis en bekwaamheid is de mens nooit gevrijwaard van onwetendheid en feilbaarheid, maar Allah, de schepper der werelden, heeft kennis over alle dingen. Daarom is het absoluut niet correct om de wetenschap gelijk te stellen aan de goddelijke openbaring.

Helaas zijn er toch moslims die de wetenschap vereren, zoals bepaalde westerlingen doen, door de Koran en Hadith te willen toetsen aan de wetenschap. Dit is niets anders dan dwaasheid en onwetendheid. Als er bepaalde bevindingen of conclusies zijn in de wetenschap die botsen met de Koran of Hadith, dan begint het geloof van sommige moslims te wankelen.

Een eeuw terug waren er ‘verlichte’ dwazen in de islamitische wereld die zogenaamd pleitten voor technologische vooruitgang van de moslims en die beïnvloed waren door de Westerse wetenschappers. Zij waren onder de indruk van de evolutietheorie van Charles Darwin. Daarom geloofden ze daar ook in en ze probeerden de Koran, Hadith en andere religieuze literatuur te laten rijmen met de evolutietheorie. Dit heeft helaas ook voornamelijk te maken met de heersende onwetendheid over de islam onder de moslims. Charles Darwin zelf heeft in zijn boek *On the Origins of Species* aangegeven dat zijn bevindingen een aanname zijn. Daarom heeft hij ook een hoofdstuk in dit boek dat hij *Difficulties on Theory* heeft genoemd. Hierin heeft hij de moeilijkheden van zijn theorie en de mogelijke bezwaren op zijn bevindingen behandeld. Hij geeft zelf ook toe in dit hoofdstuk dat er chaos zou moeten zijn in de natuur als zijn theorie zou kloppen, want zijn theorie impliceert het bestaan van miljoenen tussenvormen en de fossielen ervan, maar die chaos en wanorde zijn absoluut niet te bemerken in de natuur. Daarna probeert hij weer antwoord te geven op deze bezwaren, maar zijn doel is niet om zijn theorie als een feit te presenteren. Het blijft ook volgens hem een hypothese die hijzelf de rest van zijn leven bleef betwijfelen. Zo zijn er veel meer vragen waar de theorie geen antwoord op kan geven. Bovendien was Darwin een baptist, dus een christen en iemand die in God geloofde. Er is geen expliciet bewijs dat hij überhaupt niet meer in het bestaan van een god geloofde.

Na Darwin hebben bepaalde mensen in het Westen deze theorie als de ultieme waarheid en als de enige verklaring van het ontstaan geadopteerd, omdat ze het christendom scherp begonnen te veroordelen. Ze waren het namelijk zat met de christelijke doctrines en dogma’s. Hiervoor hadden ze een plaatsvervanger nodig. Dit zou de evolutietheorie worden. Het is echter een curieus geval dat sommige moslims zich lieten beïnvloeden door zulke wetenschappers en hypothesen. Helaas is dit ook van sprake voor sommige hedendaagse moslims. Tegenwoordig wordt de evolutietheorie zelfs in het Westen niet meer als waterdicht beschouwd. Er zijn talloze Westerse wetenschappers die afstand hebben genomen van de evolutietheorie. Daarvoor is er zelfs een beweging genaamd *Scientific Dissent from Darwin* ontstaan in het

Westen. Ze hebben ook een website¹ waar de lijst is gepubliceerd van alle wetenschappers die afstand nemen van de evolutietheorie. Deze lijst wordt regelmatig bijgewerkt als er nieuwe wetenschappers zijn die zich aansluiten bij de beweging.

Het is rationeel mogelijk dat bepaalde onderdelen van de evolutietheorie kloppen. Er zijn ook verschillende vormen van evolutie te bemerken in de natuur, zoals de evolutie van het embryo in de buik van de moeder of de evolutie van een rups tot een vlinder. Het is ook bekend dat de Koran bijvoorbeeld niet in één keer is geopenbaard aan de geliefde profeet, maar in een periode van 23 jaar. Sommige wetten van de islam zijn ook niet in één keer tot stand gekomen, maar evoluerend en stapsgewijs, zoals de wetgeving omtrent het nuttigen van alcohol. Dit is de wijsheid van Allah welke terug te zien is in de schepping. De evolutie waar Darwin over spreekt is uiteraard meer dan alleen dit.

Er is geen twijfel dat de evolutietheorie stellingen bevat die duidelijk ongelooft inhouden, zoals dat de mens afkomstig kan zijn van apen of van dezelfde voorouders als apen of van primitieve voorouders. Elke moslim dient te geloven dat zonder de toestemming en schepping van Allah niets tot stand kan komen. Niets buiten Allah kan ook maar één effect tot stand brengen. Tevens dient een moslim te geloven dat de eerste mens de profeet Adam was en dat Allah de profeet Adam uit aarde had geschapen. Vanuit Adam en Hawwa is de rest van de mensheid ontstaan met de toestemming en schepping van Allah. De evolutietheorie is een onbewezen aanname. Bovendien zijn er bewijzen die deze theorie dwarsbomen. Het wijsvolle ontwerp en nieuwe biochemische ontdekkingen sluiten *random mutation* en *natural selection* volledig uit welke wezenlijke componenten zijn van de evolutietheorie. Dit is al genoeg om aan te tonen dat de evolutietheorie grotendeels niet klopt en al helemaal geen challenge kan zijn voor de islam.²

¹ www.dissentfromdarwin.org

² Zie voor een uitgebreidere weerlegging van de evolutietheorie ons artikel "Evolutietheorie onder de loep" op onze website www.madrasah-darulerkam.nl/mediatheek/artikelen.

De houding van een moslim ten opzichte van de wetenschap is heel positief, maar wel gematigd. Een moslim kan de wetenschap niet als onfeilbaar achten, zoals sommige westerlingen, deïsten of de aanhangers van *Scientology* de wetenschap als afgod of alternatief voor religie beschouwen. De wetenschap is voor een moslim slechts een middel dat de mensheid kan dienen.

